

הסיפור של פיני

כבר שבע עשרה שנים שתושבי חבל אילות מתאספים סביב מגרש הקט-רגל בקיבוץ קטורה, לאירוע ספורט המתקיים לזכרו של פיני לוטמן, שנפטר לפני שמונה עשרה שנים. סיפורו של פיני לוטמן הוא גם סיפורו של קיבוץ צעיר וחברים נלהבים, ובעיקר של הערבות ההדדית המפורסמת, שהתגלתה במלוא הדרה בצוק העתים

תמונה משפחתית אחרונה (צילום: רותי רובינשטיין)

במהלך ינואר-פברואר 2013, ישבו לא מעט אנשים טובים ופשפשו בזיכרונם. לא כי הם שכחו את פיני, אלא כי נתבקשו להעלות סיפורים מהעבר הרחוק וזיכרונות לא קלים לעתים. בני המשפחה והחברים, נענו בשמחה מהולה בעצב והכירו לנו את דמותו של מי שהיה אחד האנשים המרכזיים בקיבוץ קטורה. פיני לוטמן נולד ב-14.3.1957 ונפטר מסרטן ב-16.9.1995. הוא הגיע לקטורה בשנת 1979, בין לבין, הוא גדל בחיפה, היה בתנועת הצור"פים, למד בבית הספר הריאלי, שירת בנח"ל ובעיקר היה ספורטאי שרץ, קפץ וכמובן - שיחק כדורגל. הוא נפטר ב-95 והשאיר אחריו את אשתו, אבי ושלושת ילדיהם - שגיא, ניצן וכרמל וקיבוץ המום וכואב.

"אצל פיני, מה שראית, זה מה שהיה. הוא היה אדם מאד אמיתי"

משיחות רבות, עולה דמותו של צבר ישראלי טיפוסי, על החספוס והאידיאליזם, עקשנות הטבועה עמוק באופיו, אהבה לארץ ולקיבוץ, דאגה למשפחה ולחברים וספורט. כל הזמן ספורט. חברו הוותיק ביותר היה אודי גת. השניים למדו יחד בבית הספר היסודי, היו יחד בצופים וגם שירתו ביחד בצבא. תיאורו של אודי את פיני הנער, הולם את תיאורו של פיני הגבר, הבעל, האבא והחבר.

"פיני ואני הכרנו בכיתה ה', בבית הספר הריאלי היסודי בהדר בחיפה. בצמוד אליו שוכן שכט הצופים "משוטטי בכרמל", כך שהיינו ביחד כל הזמן, גם בכיתה"ס וגם בתנועת הנוער. בכיתה ט' עברתי לביה"ס מקצועי ופיני נשאר בתיכון, אבל נשארו בקשר כשכנים, ובילינו הרבה אחד בבית של האחר. פיני היה אצן, למרחקים של 600-800 מ'. תמיד ייצג את בית הספר וזכה באליפויות רבות, גם ארציות. הוא היה חתיך, שתמיד חזר מכל אליפות עם חברה חדשה. יצאנו לנח"ל ביחד, לאותו גרעין, חלקנו אוהל סיירים בטירונות, היינו ביחד בטוב וברע, גם בהתלבטויות וברגעים הקשים. פיני שירת חלק מהתקופה בסיני, כי כשאני יצאתי לקצונה, הוא סופח לשריון. הוא לא היה מיליטריסט כמוני ורצה לסיים את הצבא כמה שיותר מהר.

לקטורה הוא חזר בשנת 1979 ואני חזרתי כשנה וחצי אחריו. הוא אף פעם לא ברח מאחריות ולכן גם מצא את עצמו בנקודות מרכזיות ומשפיעות בקיבוץ. כבר בגיל צעיר מאד ועוד לפני שהיה חבר קיבוץ, מצא עצמו

ולחורים וכמובן לאבי ולילדים. השכלה אקדמאית לא דיברה אליו כל כך והוא בעיקר עבר השתלמויות מקצועיות.

הוא לא פחד מאחריות, אבל לא בטוח שהיה רוצה לצאת מחצר הקיבוץ למשהו אזורי. אהב מאד עבודת ידיים ואת קטורה ובסופו של יום, נהנה מאד לחזור לפינתו."

החברות ביניכם נשמרה גם בקיבוץ?

"בקטורה, נוצר מצב שמהגרעין ומחיפה, רק אני והוא נשארו וזה יצר עוד עוגן מאד חזק של חברות.

אד (הופלנד), פיני ואני, היינו כל הזמן ביחד-בערבים, בשבתות וחגים. ההורים שלנו היו מדברים לא מעט ביניהם - מה לעשות כדי שלא נישאר בקטורה ובנו אסטרטגיות, איך לפתות אותנו לחזור לחיפה ולצאת ללימודים."

כמרכז המשק בקטורה. פיני היה פדנט, שלא וויתר לאנשים על שעות, או על עבודה, ופחות מכל לעצמו. הוא היה מרכז המשק עד 1982 ואז אני החלפתי אותו. גם גזבר הקיבוץ הוא היה, והדבר הכי משמעותי שהוא עשה בתפקיד הזה, היה הכנסת פנסיה לקטורה. צבירת פנסיה בכלל לא הייתה מקובלת אז בתנועה הקיבוצית ולמרות שזו הייתה תקור פת "מהיד לפה", הוא חשב שיש מקום להצטרף עוד יותר."

מה עוד אפיין אותך?

"פיני היה חסר סבלנות לנודניקים ולטייפשים ולאורחים לא רצויים, שהיו מגזימים בשהייה. לפעמים בנוכחות האורחים, הוא היה לוקח מטאטא ומתחיל לטאטא וזה היה סימן לאורחים ללכת.

הוא היה אדם מאד משפחתי, דאג לאחות שלו

אחד האחראיים העיקריים לכך שפיני חזר לקטורה, זמן מה לאחר השחרור, הוא מרסל דבאוי, שהגיע מניו-יורק לקטורה בדצמבר 1973. מרסל החליט להישאר בקיבוץ ואחרי שנתיים התמנה למקשר של גרעיני הצופים, שאמורים היו להגיע לקטורה. כך הכיר את פיני, אודי ואת כל הקבוצה מחיפה.

"כשהחבריה האלה הגיעו לשל"ת, אני ריכתי את גן הירק ופיני עבד בגן ושם הכרתי אותו יותר טוב. עבדנו כולנו כמו מטורפים והוא עבד כמו כולם. לא ידענו כלום, לא הבנו כלום ועבדנו קשה".

זה נכון שאתה שכנעת אותו לחזור לקיבוץ?

"כשהקבוצה הזו סיימה את המסלול, אני הייתי מזכיר קטורה ואחד הדברים החשובים לי, היה לנסות להביא לקיבוץ את אלה שהיה להם עניין לבוא ולהישאר. באותה תקופה, היה ברור שהמזכיר מטפל בנושאים האלה – להביא את האנשים הבולטים בגרעינים".

למה דווקא פיני?

"רציתי את פיני, כי הוא היה אחד מהחבריה שאחרי שהתנסו בקטורה ולפני השחרור, אמרו שהם יחזרו. מאותו גרעין נשאר עד היום גם אודי, בינה ועופרה. הוא היה אחד מחבורה של אנשים מאד רציניים. מי שהיחליט באותם ימים לבוא לקיבוץ, עשה את זה מתוך אמירה אמיתית ומניע מרכזי של – לעשות משהו עם החיים שלי!"

פיני היה אדם מאד איכותי. בחרנו בו להיות מרכז משק בשלב מאד מוקדם, למרות חוסר הניסיון והגיל הצעיר. היה צורך בנחישות, שכל ישר, כושר ארגון, יכולת לדבר עם אנשים ואת כל אלו היה לפיני".

איך שכנעת אותו לחזור לקטורה?

"האגדה מספרת שאני וכינה נסענו לשם, נכנסנו איתו לחדר, ישבנו שעתיים וכשיצאנו משם, הוא הלך לאמא שלו ואמר לה שהוא עובר לקטורה. הגרסא היותר אובייקטיבית של הסיפור היא, שקרוב לוודאי שפיני התכוון באמת לבוא לקטורה, אבל בינתיים השתחרר מהצבא וחי במציאות אחרת, התחיל לעבוד במס הכנסה וכאילו חלם חלום. אז באו אליו אנשים ואמרו לו – זה אנחנו מהחלום, ואנחנו חיים אותו בכל יום. פיני מייד חזר לקיבוץ".

חיתולים ומכבי חיפה

כשחזר פיני לקיבוץ, הכיר את אבי, שכבר הייתה חברה. את החתולים שלה הוא לא אהב, אבל את הכלב דווקא כן. אבי ופיני ני התחתנו ונולדו להם שלושה ילדים. אבי מתארת בעל פמיניסט משהו, אבא מדהים, שאהב לחתל את התינוקות, אבל לא לשטוף כלים, לא אהב את סממני הדת, אבל כן את מכבי חיפה.

"פיני היה אדם מאד חילוני. אבא שלו נולד בטבריה, למשפחה וותיקה מאד ובגיל 15 הוא הוריד את הפאות ועזב את הבית, אז פיני גדל בבית שהיה מאד חילוני".

איזה מן בעל הוא היה?

"קשה לי לומר, כי הוא היחיד שהיה לי, אז אין לי למה להשוות. מצד אחד, הוא היה

מאד עקשן בקשר לדברים מסוימים, כמו שמות המשפחה שלנו: אני לא רציתי לשנות את השם שלי (ברמן) ודיברנו על זה שנעשה עיברות של שני השמות, אבל הוא התעקש, כי טען שהוא הבן היחיד של אבא שלו. עם זאת, הוא לא ציפה שאני אהיה זו שמנקה את הבית. הוא תמיד ניקה את הבית ורק ביקש שאשטוף את הכלים, כי הוא שנא את זה. הוא רצה לקחת מישהי שתנקה את הבית ואמר לי (שעבדתי אז ברפת), שאני עובדת במשרה מלאה ואין סיבה שאני גם אנקה את הבית.

"אם פיני היה צריך לבחור בין ההתכנסות ליד הקבר ביום השנה, לבין הטורניר, הוא בטוח היה בוחר בטורניר."

את שמות הילדים הוא בחר ועמד על כך שלא יהיו להם שמות אמצייים. למרות שהיו לי רעיונות לשמות, אני התפשרתי. אחד הסיפורים הקשורים הוא בחירת השם של שגיא (הבן הבכור). אני הייתי מאושפזת בסורוקה עם רעלת הריון ועשרה ימים לפני המועד, הכניסו אותי לניתוח קיסרי (אגב, שלושת הילדים נולדו עשרה ימים לפני הזמן). זה היה ביום שישי ופיני קיבל את ההודעה ורץ מהר לתפוס את האוטובוס האחרון. בדרך לתחנה, ראה את טובליה גת, שהציעה את השם "שגיא". הוא הגיע לבית החולים כשאני בדיוק יצאתי מהניתוח לחדר התאוששות, מטושטשת לגמרי מההרדמה ופיני רכן מעלי ואמר "טובליה גת הציעה שנקרא לו שגיא. מה את אומרת?" כל מה שיכולתי להוציא מהפה היה "אההההה..." וכך נבחר השם.

הוא היה אבא מעורב?

כן, מאד. אני עבדתי ברפת שעות ארוכות ובדרך כלל פיני היה זה שמחליף חיתולים ולוקח אותם בארבע מהגן, או הכוללת. מצד שני, עד כמה שהדבר נגע לו, מהרגע שחזר רנו עם התינוקות מבית החולים הם ישנו כל הלילה, פשוט כי הוא לא שמע כלום..."

עד כמה היה הספורט חלק מהחיים שלכם?

"פיני היה חולה ספורט בכלל וחולה כדור רגל בפרט. כל שבת שמענו שירים ושערים (טלוויזיה עוד לא הייתה). כשנכנסה הטל-וויזיה, היה כדורסל וכדורגל בעיקר, ותמיד מכבי חיפה. הוא דיבר לא מעט על כך שצריך מגרש קט-רגל בקטורה. תמיד היה מגרש כדורסל, אבל לא היה מגרש כדורגל וזה מאד הפריע לו, זה היה בעיניו סממן של חוסר ישראליות. גם שלושת הילדים שלי חולים על כדורגל! אני לא יודעת אם זה בגלל פיני, או בגלל ה-DNA, וגם הם חולים על מכבי חיפה. אני מנסה, אבל משתעממת. פעם כמעט גיר-שו אותי מהבית, כי הכנתי לשגיא עוגת יומר-לדת וקישטתי אותה בכחול וצהוב!"

מה עוד הוא אהב?

"פיני מאד אהב את הקיבוץ ואת המדבר. הוא גם אהב לאכול פלאפל וכשהיינו מגיעים לחיפה, תמיד היינו הולכים לאכול פלאפל ברחוב החלוץ. הוא לא אהב מסיבות במיוחד, נהנה יותר לבלות עם חברים, בעיקר עם אד וציפי, אודי וטובליה. לא אהב לצאת, אפילו למסיבת פורים הייתי הולכת בלעדי".

שגיא לוטמן, היום בן 27, סטודנט לריפוי בעיסוק, שנה ג', באוניברסיטת חיפה. שגיא היה רק בן עשר כשאביו נפטר ומסביר כי הכל מאד מעורב בין זיכרונות, לתמונות, לסיפורים ששומעים.

"הוא היה אבא ממש טוב. תמיד היה שם כשחזרנו מבית הילדים, או הכוללת. היה עוזר כשהיו בעיות, או סיטואציות לא נעימות והיה מאד דומיננטי. אמא הייתה תמיד מקריאה סיפורים לפני השינה והשכיבה אותנו לישון (בגלל העבודה הרבה ברפת).

הזיכרונות הראשונים הם מהישיבה בחדר האוכל, לראות משחקים של מכבי כדורסל ביום חמישי ורדיו בבית, בשבת בצהריים, כשהיינו שומעים משחקים של מכבי חיפה. כל הזמן שיחקנו כדורגל בדשא ליד הבית – אבא, ניצן ואני. אני זוכר שהמשפחה הייתה הדבר הכי חשוב בשבילי. אני גם יודע שהוא מאד האמין בקיבוץ".

המשך בעמוד הבא

הגרעין – חדי העין יזחו את פיני ואודי

מעולה לעולה - כוחנו עולה

דיאן ברמן, אחותה של אבי, חברת קטורה לשעבר, הגיעה לקיבוץ ממיניאפוליס בשנת 79 ולמעשה הכירה את פיני, אחרי שכבר התארס לאחותה.

"אנחנו היינו יותר ממשפחה ומאד אהבנו אחד את השני. פיני תמיד היה אומר בחיבה "אוי, איזו גיסה יש לי". גם עבדנו יחד, כי הוא היה מרכז משק ואני הייתי מזכירה טכנית".

מה את זוכרת ממנו?

"היו לו דעות מוצקות על דברים שהיו חשובים לך. אנשים שהוא אהב, הוא אהב בצורה מאד חזקה, היה מאד עקשן. מאד ישראלי, מאד קשור לארץ, לאדמה, להיסטוריה. אני מאמינה שהוא היה ממשיך בתפקידי ניהול, אבל הוא גם מאד אהב לעבוד בשדות. אצל פיני מה שראית, זה מה שהיה. הוא היה אדם מאד אמיתי".

מצד אחד, הוא היה ממש אנטי-דתי, אבל מצד שני, הוא לא הבין את כל העניין של זרמים שונים ביהדות ואמר שאם כבר, אז יהדות מסורתית".

גם את זוכרת אותו כאיש משפחה?

"מאד! סיפור שממחיש את זה הוא מתקופת הלימודים שלו: פיני למד ריכוז משק בכפר רופין ובאמצע השנה הראשונה, או השנייה, ישבנו בחדר האוכל הישן של קטורה והוא אמר שהוא מפסיק את הלימודים, כי זה יותר מדי קשה, להגיע בימי חמישי ולראות כמה הוא הפסיד בחיי הילדים. הוא באמת הפסיק את הלימודים ובדיעבד, מסתבר שידע בדיוק מה הוא צריך לעשות".

שנה לפני ששגיא התחיל כיתה א', פיני דיבר עם אבי על זה שהוא רוצה לעשות טיול ארוך עם המשפחה (ניצן היה בן 3, שגיא בן 5), כי אחרי שהילדים יתחילו בית ספר, זה כבר יהיה קשה. הם קיבלו החלטה וקמו ונסעו לטיול של שנה בארצות הברית".

גם אד הופלנד, שהגיע לקטורה בסוף שנת 78, בא מהולנד כמתנדב לתקופה מוגבלת ונשאר. עזב את הלימודים (כלכלה) והכיר את ציפי בקטיף מלונים ומאז הוא בקטורה. ציפי

דיאן ממיניאפוליס לקטורה

הגיעה בערך באותו זמן, עם גרעין מארה"ב. הם גרו ביחד ברווקייה וכשהתחתנו קיבלו דירה בשכונת "רמת חיים" ליד פיני ואבי.

כשאד הגיע לקיבוץ, פיני עדיין היה בצבא. "הייתי אחראי על גן הירק ואני זוכר כשפיני ניזון מהצבא לחופשה, נתנו לו לרסס את גן הירק ולנהוג בטרקטור, וזה מאד הרשים אותי..."

איך העולה החדש והצבר הפכו לחברים טובים?

"כשפיני חזר לקיבוץ, אני חברתי אליו ולאודי, מה שהיה די יוצא דופן, כי הם היו צברים, אנשי צבא ואני הייתי מתנדב מהולנד. פיני היה הראשון שקיבל אחריות (כמרכז משק), לי ולאודי לקח קצת זמן. אודי החליף את פיני ואני החלפתי את אודי. החברות התפתחה עם השנים. למדתי מהם עברית, איזה עיתון לקרוא (מעריב), ואיך להפוך מעולה חדש לישראלי ולשרוד. אצל פיני לא הייתה ההתנשאות הטבעית של הצברים על העולים. הוא היה הראשון מאיתנו שהתחתן. אחרי שעברנו, ציפי ואני, לגור לידו וליד אבי, כי לינו הרבה ביחד. בשבתות, אבי הייתה אופה מאפינס טריים ואנחנו היינו דופקים על הקיר שבין שני הכתים, כדי לראות אם אפשר לכוּא. פיני היה מתעורר מוקדם בשבת, עוד לפני הילדים. היה קם, מכין סלט ישראלי לעצמו וציפי ואני היינו קמים אחרי אחת-עשרה, הכי מאוחר שאפשר".

מה אתה זוכר ממנו?

"פיני היה אדם שקט, אחראי, קשוח. האחד ריות מאד אפינה אותו - לילדים, למשפחה, לקיבוץ, לחברים. הוא היה מרכז משק בגיל מאד צעיר וגם חסר ניסיון, וזו הייתה לו תקופה קשה, אבל הוא לא ויתר. הוא גם היה מקשר של גרעיני הצופים שהגיעו לפה וידע להתחבר עם החברה באופן טבעי. זכורים לי ימי חמישי בערב, משחקים של מכבי תל אביב בחדר אוכל, ראינו טלוויזיה עם עוד 20 חברה בערך. זה היה אירוע חגיגי וכיפי".

השנה האחרונה

בסוף שנת 1994, אובחן פיני כחולה בסרטן הדם.

אבי: "חודש לפני שפיני חלה, נסענו לירדן, רק שנינו. בילינו לילה בעקבה, למחרת היינו בפטרה וחזרנו. בסוף החודש שלאחר מכן, הוא חלה ובסוף ינואר 95 הוא אובחן. אחרי שהגיע ההודעה על המחלה, ביקשתי מרותי רובינשטיין שתבוא ותצלם תמונות משפחתיות של כולנו ביחד.

פיני עבר שני טיפולים כימותרפיים והרופא ציפה שהוא ייכנס להפוגה, אבל זה לא קרה. התחילו לדבר על השתלת מח עצם. אחת מאחיותיו הייתה תורמת מתאימה, אבל היא הייתה בהריון באותו זמן, חיכינו שהיא תלד ולאחר שהיא ילדה ביוני, הוא עבר את ההשתלה, אבל בספטמבר הוא נפטר בבית חולים הדסה".

זיכרונות מהתקופה?

"זה היה נורא. למזלי, אחותי עזבה הכל והייתה כאן הרבה ועזרה לטפל בילדים.

כיום, כשאני לוקחת קבוצות ואנשים שואלים אותי למה לחיות פה, אני משתמשת בתקופה הזו כדי להסביר לאנשים על היתרונות של המגורים בקיבוץ. לא הייתי צריכה לחשוב על כלום, כי הקהילה עשתה הכל. כשפיני היה חולה, יכולתי לא לעבוד רוב התקופה ועדיין היה לי בית, היה לי אוכל, טיפלו בילדים (בעיקר אחותי), ובכלל רוב הדברים שנוקקתי להם - טיפלו. אם הייתי גרה בעיר, אני לא יודעת איך הייתי מסתדרת (בתור מי שמעולם לא חייתה עם ילדים בעיר).

כשהוא נפטר, הילדים היו מאד קטנים: שגיא היה בן עשר, ניצן בן שש, כרמל בת שלוש וחצי וזה היה מאד קשה. התמיכה של הקיבוץ נמשכה גם בימים שלאחר מכן, הן ברמת הארגון והן ברמה האישית. לא הייתי עוברת את השנים הראשונות בלי מישל סמפסון ז"ל. מישל הייתה מגיעה ולוקחת את כרמל, כדי שאוכל לשבת עם ניצן על שיעורי בית. בכלל, היא הייתה מאד מרכזית בחיים שלנו".

אודי: "בשנת 92 יצאנו לגור במגשימים, כי התמנית למוכ"ל תנועת הצופים. כך יצא, שאת כל תקופת המחלה ליוונו מהיותנו שכנים בצפון, אירחנו אותו בבית וגם ביקרנו אותו הרבה. לא היינו בקטורה, אבל כן היינו הרבה עם פיני. הוא נפטר זמן קצר אחרי שחזרנו לקיבוץ.

"יש מקום להזכיר יותר מי היה פיני ולמה בכלל עושים טורניר כדורגל. אבא אהב מאד את המשחק, אבל משחק נקי."

פיני היה דמות מפתח בקיבוץ קטן. צבר שמד עורב, מכיר ועוזר ושכולם אהבים, זו הייתה מכה מאד גדולה. לקח הרבה זמן להתאושש". דיאן: "כל שנה חזרתי לביקור, כשפיני חלה הייתי בלימודי הדוקטורט, אז לקחתי חופ"ש והבאתי להיות עם הילדים. לרוב העדפתי להיות אופטימיים ולא לחשוב על הגרוע מכל. ססתי שלוש פעמים הלוך וחזר באותה השנה, כי כל פעם אמרו שהוא בסדר.

אחרי שהוא נפטר, כולם היו בשוק בקיבוץ וכמוכּוּן במשפחה. אבא שלנו כל כך אהב את פיני, שביקש להיקבר בקטורה, כמה שיותר קרוב אליי".

שגיא, שהיה אז בן תשע, לא הבין הכל, אבל זוכר די הרבה: "בתקופת המחלה, אני זוכר שהוא לא היה פה הרבה ולמרות שניסו לשתף אותנו ולספר לנו, לא הבנתי מה בדיוק קורה. זה משהו שהוא גדול ממך. גם אחרי שהמחלה החמירה, לא ממש הבנו. רק בדיעבד אני מבין. אני ידעתי שבאו כל הזמן אנשים לטפל בנו. מאד השתדלו שנמשיך חיים נורמאליים וכל הקיבוץ נרתם ועזר מעל ומעבר. למשל, כשהיה לאבא נורא משעמם בבית החולים, הקיבוץ קנה לו משחק טריס שיהיה שם. רוב הזמן, כולם היו מאד אופטימיים. כל מי שיכול היה, עשה בדיקת דם ותרם. כולם היו שם בשבילנו.

במהלך השבעה, אני זוכר שרציתי להרביץ לרב, כי הוא אמר שאנחנו צריכים להיות

שמחים, כי אבא עכשיו עם אלוהים ואני אמרתי שאבא שלי הכי רחוק מאלוהים שאפ"ש, כי הוא ממש לא אהב את כל מה שקשור בדת"

אד הופלנד נזכר בדב גולדפרב, שהיה אמון על ניתוב הסיוע מהקיבוץ למשפחה. "דב היה ה"שוטר" בכל הנוגע לפיני בזמן המחלה. דאג לחלוקת עבודה מסודרת - מי מטפל במה, מי עוזר עם הילדים, מי יכול לבקר אותו, מי יכול לישון בבית החולים. לי היה עוקף דב, אבל לרכים אחרים לא. היה צריך לנהל את זה, כי תמיד היה מישוהו בבית החולים, היו נסיעות הלוך ושוב, התפקיד של דב היה מאד קשה והוא היה צריך גם לבקש דברים בשביל המ"שפחה מהקיבוץ וגם לנווט את כל העזרה".

טורניר פיני

לאחר פטירתו של פיני, הורגש מאד הצורך להנציח את מי שהיה אחת הדמויות המוביי"לות והאהובות בחיי קטורה. הדרך לספורט הייתה מתבקשת ועם הרבה יוזמה ועזרה, נבנה מגרש כדורגל והחל להתקיים האירוע, שהפך לאחד הגדולים בחבל, הלא הוא "טורניר פיני".

אודי מספר על ההתחלה - מהשטח הריק ועד האירוע רב המשתתפים של היום: "אמא של פיני רצתה פינת הנצחה בחדר אוכל, אבל אד ואני חשבנו שיותר טוב יהיה להנציח אותו במשהו שקשור בספורט. אמא שלו הסכימה וסימנו מקום בקטורה, שיועד למגרש. אני הייתי אז מרכז המשק של קטורה והצלחתנו להשיג כספים ותרומות מקק"ל, סמר, נטפים שעשו את תכנון ההשקיה, משאוויוש שבמ"חזיר עלות בנה גדר וטריבונו ראשונה. זה לא הספיק, אז גם אספנו כסף מהורים של חברי הקיבוץ, פנינו אליהם במכתב וכך הקמנו את המגרש.

הכל התנהל במהירות, כי רצינו כבר בשנה הראשונה לקיים משחק בין חברי הקיבוץ לחברי הגרעין שלנו וכך היה. אחר כך עלה רעיון של טורניר אזורי, שבהתחלה קטורה הפיקה לכד. לאט לאט זה קיבל אופי אזורי מאד משמעותי ועד היום הוא הטורניר הע"ממי המרכזי היחיד בחבל. עם הזמן, כבר אי אפשר היה לעשות אותו בהפקה עצמית והמתנים נכנסו להיות שותף.

הטורניר הפך להיות מאד ספורטיבי, עם מאות משתתפים ואלפי אוהדים. מדי פעם השגנו כמה תרומות ושדרגנו את השערים, השנה החלפנו את הדשא, בעזרת תרומה של JNF ארה"ב וגם הוספנו מקומות ישיבה, צב"ענו, שמנו קולר מים חדש, חשמל ועוד.

בשנים האחרונות יש חסות של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. יש לוגו שלהם, והם תורמים שילוט וחולצות. אמא של פיני והאחיות מאד מרוצות מהטורניר, בדרך כלל הם פה לחלוקת הגביעים והמדליות.

אבי לוטמן, כפי שציינה, לא ממש אוהדת כדורגל, אבל אם היא נמצאת בקיבוץ בזמן הטורניר, היא משתדלת להגיע לרוב המ"שחקים. "אישית אני לא אוהבת כדורגל, והבדיחה בין החברים שלי היא: "חבל שפיני

עם שיגיא

עם ניצן

עם כרמל

לא אהב החלקה על הקרח", כי זה מה שאני אוהבת, אבל זה טורניר לזכרו של פיני וחשוב לנו שאנשים ישחקו בהוגנות ולא יתפרעו על המגרש. הילדים שמשחקים, צריכים ללמוד גם לנצח בכבוד".

שגיאי: "אני חושב שזו הדרך הראויה ביותר להנציח את אבא שלי - כדורגל ומכבי חיפה. זה עד היום הולך איתי. מעבר למש"חק עצמו, מה שאנחנו מנסים לעשות כל שנה זה ה"ביחד", רוח ספורטיבית, לעודד בעיי"קר בעד ולא נגד. זה נהדר שאנשים נהנים ממה שהם כ"כ אהב".

האם לדעתך פיני היה אוהב את הטורניר? אודי: "מאד מאד! בטח היה יושב מתחילת המשחקים ועד סופם וגם היה משחק כמובן". אד: "אם פיני היה צריך לבחור בין ההתכ"נסות ליד הקבר ביום השנה, לבין הטורניר, הוא בטוח היה בוחר בטורניר".

האם לדעתך פיני היה אוהב את הטורניר? אודי: "מאד מאד! בטח היה יושב מתחילת המשחקים ועד סופם וגם היה משחק כמובן". אד: "אם פיני היה צריך לבחור בין ההתכ"נסות ליד הקבר ביום השנה, לבין הטורניר, הוא בטוח היה בוחר בטורניר".

מי היה פיני?

בתם הצעירה של פיני ואבי, כרמל, בת 20, נמצאת בקטורה בהסדר ועובדת כפעוטון חיפושית. כרמל כמעט ולא זכתה להכיר את אביה, שנפטר כשהייתה רק בת שלוש וחצי, אבל מספרת שבכל שנה, בעיקר במועד הק"רוב לאזכרה, או לטורניר, בכל מקום שהיא

הולכת, אנשים עוצרים אותה ומספרים לה סיפורים עליו. "למרות שאני לא זוכרת כלום, יוצא שכך, בלי להכיר אותו, אני יודעת שאבא שלי היה בן-אדם מדהים".

מה ירשת מאבא?

"את העקשנות, אבל גם את האהבה שלו לכ"דורגל. אני יושבת כל יום ראשון ורואה מש"חקים ואוהדת את מכבי חיפה".

מה את חושבת על הטורניר?

"הטורניר מדהים וזו הדרך המושלמת להנ"ציח את אבא שלי. הוא אהב כדורגל ואהב את האזור וזה מביא את כל האזור ביחד לשחק. אני חושבת שהיום כבר לא כל כך מבינים את החשיבות של הטורניר, וחבל שאנשים באים בשביל הגביע ולא בשביל המשחק. יש מקום להזכיר יותר מי היה פיני ולמה בכלל עושים טורניר כדורגל. אבא אהב מאד את המשחק, אבל משחק בקי".

דיאן, אחותה של אבי, באה לביקור קצר ממניאפוליס ומספרת שכאשר הגיעה, פגשה מכרים וותיקים, שדיברו - איך לא - על הטורניר. "הגעתי בתחילת השבוע ושוחחתי עם אנשים שאמרו ששבוע הטורניר הוא שבוע נהדר באזור, אבל אחד החברים אמר שלבן שלו, שמשחק השנה; אין מושג מי זה פיני".

גל נקדימון